

Diaconaal jaarverslag 2025

1. Vooraf

De Protestantse Gemeente Nieuwerkerk a/d IJssel heeft in haar missie onder meer aangegeven een diaconale gemeente te willen zijn. Het College van Diakenen vervult daarbij graag een stimulerende en ondersteunende rol en geeft met dit jaarverslag een beeld van de activiteiten en resultaten in 2025. Graag spreken we daarbij dank uit aan de gemeenteleden die ook in 2025 weer ruimhartig dit werk ondersteunden door persoonlijke inzet, door financiële bijdragen of concrete gaven voor de voedsel- of kledingbanken en ZWO.

Ook in 2025 verlengden enkelen aftredende diakenen hun termijn met één of meerdere jaren. Het totaal aantal bleef in 2025 nog formeel op 11 diakenen. De penningmeester (vast) en voorzitter (ad-hoc) hebben zitting in het moderamen. Alle diakenen maken deel uit van de Kerkenraad. In 2025 stopten drie diakenen definitief. Wij namen op 19 september 2025 afscheid van hen. Derhalve zijn er daarna nog 8 diakenen actief. De diaconie hoopt dat gemeenteleden zich geroepen voelen in het ambt van diaken om mee te werken aan de ondersteuning van onze naasten in nood, zowel dichtbij als veraf en daarom de vacatures te vervullen. Het merendeel van de diakenen is gepensioneerd en het is een uitdaging om onder de werkende gemeenteleden nieuwe diakenen te werven.

Onze predikant Ds. Laura Nagelkerke – Van Wieringen was incidenteel betrokken bij de voorbereiding van (avondmaal)diensten. De lijnen met haar zijn open en kort.

Een aantal diakenen nam in mei deel aan de binnen de Kerkenraad georganiseerde bezinningsochtend.

In oktober 2025 werd weer traditioneel een bindingsbijeenkomst voor vrijwilligers uit de Gemeente Zuidplas gehouden, deze keer in de vorm van gezamenlijk bezoek aan een restaurant. Hierbij waren op uitnodiging leden van de ZWO en de Telcommissie aanwezig. De kosten van deze avond werden gedekt door de Stichting ZO.

2. Diaconaat in de liturgie

Inzameling van gaven

Het diaconaat in de liturgie is direct zichtbaar in de inzameling van de gaven, de viering van het avondmaal en tijdens een aantal ZWO-diensten. De diaconale inzamelingen kunnen worden onderscheiden in landelijke afdracht collectes voor Kerk in Actie, inzamelingen voor eigen algemene middelen, doelcollectes (waaronder de Avondmaalscollectes) en ZWO-bestemmingen. De algemene middelen van onze eigen diaconie zijn nodig ter bekostiging van activiteiten zoals de zomer- en kersttegoedbonnen, de kerstviering voor ouderen en de zogenaamde 'stille hulp'. Sinds een aantal jaren wordt middels collectestandaards bij de uitgangen van de kerkzaal gecollecteerd. Het collectemoment tijdens de dienst wordt op verschillende manieren visueel aangekondigd afgewisseld met bijdragen van de ZWO.

Diensten

Er vonden in 2025 vijf avondmaal diensten plaats, waarvan één op witte donderdag. Het avondmaal vindt lopend plaats in een rondgang langs de avondmaalstafel.

Voor gebruik van wijn en druivensap worden kleine plastic wegwerpbekers gebruikt. De wijze van viering wordt steeds geëvalueerd en is in overleg met predikant en Commissie Eredienst op enkele punten aangepast.

Er is elke zondag de mogelijkheid om per auto te worden opgehaald om de diensten in de kerk bij te wonen. Ondanks publiciteit op de zondagsbrief wordt hiervan beperkt gebruik gemaakt. Contactpersoon is de secretaris van de diaconie.

Het Werelddiaconaat werd zoals gebruikelijk in twee gelabelde diensten weer door de ZWO-groep onder de aandacht van de gemeente gebracht. (Zie ZWO)

Kaarten ter bemoediging

De diaconie verzorgt tijdens de kerkdiensten kaarten ter bemoediging en als blijk van medeleven bij ziekte en verdriet en voor de familie van overleden gemeenteleden. Via deze kaarten kan de gemeente de zorg voor elkaar tot uitdrukking brengen en worden de voorbeden in de eredienst concreet zichtbaar. Gemeenteleden die de zondagse bloemen krijgen ontvangen tevens een kaart.

3. Gemeentediaconaat

Vrijdagmorgeninloop

Iedere vrijdagmorgen was er ook in 2025 tussen 10:00 en 11:30 uur weer een laagdrempelige 'Open Kerk', toegankelijk voor iedereen. Onder het genot van een kopje koffie of thee is er gelegenheid om een praatje te maken met andere bezoekers. Naast een kern van vaste bezoekers waren er ook ambulante bezoekers. De doelstelling is oog hebben voor elkaar. Er was door de open structuur van het kerkgebouw ook vaak contact met andere werkgroepen binnen de kerk en regelmatig maakten bezoekers gebruik van de gelegenheid om de boekenkamer te bezoeken. Ook is de kerkzaal geopend en er is ruimte voor contact met een ouderling of pastoraal medewerker. In de kerkzaal kan men bij het liturgisch centrum de stilte zoeken of een kaarsje aansteken.

Ouderen

Vanuit de diaconie werd extra aandacht besteed aan het bezoekwerk onder ouderen. Hiervoor zijn vier diakenen betrokken bij de pastorale wijkteams. Vanwege het vertrek van diakenen moesten de wijken worden herverdeeld. De jaarlijkse kerstviering voor ouderen werd ook in 2025 weer goed bezocht.

Rond de kerstdagen werden 500 kaarten als een drieluik besteld en kunstlichtjes en bezorgt bij de 80-plussers in de gemeente. Tijdens de kerstdagen werden de overige kerstkaarten, die zeer werden gewaardeerd, verdeeld onder de kerkbezoekers.

Gemeentelunches

Op initiatief van een voormalig- en een zittende diaken werden in 2025 weer enkele lunches georganiseerd (waaronder de inmiddels klassieke snertlunch). Hier namen steeds circa 70 gemeenteleden aan deel. De lunches leveren een mooie gelegenheid om elkaar informeel te ontmoeten en zo de samenhang in de gemeente te bevorderen. Ze hebben een open karakter, maar worden vooral bezocht door gemeenteleden.

Armoedevraagstuk

Omdat de inzet voor 'stille hulp' in onze eigen gemeente zeer beperkt is, hebben we enkele jaren geleden besloten om onze steun te richten op bestaande initiatieven, zoals de Stichting Zuidplas Helpt en de lokale en Rotterdamse voedsel- en kledingbanken. Zie hiervoor paragraaf 4.

Kledingbanken

In de week van de bidstond voor gewas en arbeid in maart 2025 hield de diaconie weer een kledinginzameling voor de Rotterdamse Kledingbank. Mede door publicatie in kerkelijke bladen en de lokale krant kwam er weer een grote hoeveelheid kleding binnen, die aan deze kledingbank werd gedoneerd. De kledingbanken geven aan, dat de hoeveelheid aangeboden kleding soms te groot wordt en gaan in de toekomst vaker kleding voor specifieke doelgroepen vragen.

Financiële ondersteuning

In december werden aan diverse personen binnen en buiten de kerkelijke gemeente in totaal 23 tegoedbonnen voor boodschappen uitgereikt, te besteden bij een lokale supermarkt. De tegoedbonnen variëren in waarden van €25, €50 en €75 en zijn bedoeld als kleine financiële ondersteuning in de dure decembermaand.

4. Lokaal diaconaat

Vluchtelingenwerk

De diakenen voor het vluchtelingenwerk hield in 2025 contact met een Eritrees gezin dat in het afgelopen jaar werd ondersteund met veelal praktische hulp. Vanuit en namens de diaconie verrichtten gemeenteleden ondersteuning aan in Nieuwerkerk aan den IJssel woonachtige statushouders.

In het Van der Valk Hotel in Nieuwerkerk aan den IJssel zijn door het landelijke COA-statushouders ondergebracht. De meeste van hen hebben een vaste baan en na informatie bleek niet dat er behoefte was aan diaconale ondersteuning.

Opvang Oekraïense Vluchtelingen

Enkele diakenen en kerkelijke vrijwilligers uit alle geledingen verrichtten ook in 2025 vrijwilligerstaken bij de opvang van Oekraïense vluchtelingen. Zij kregen in 2025 deels een nieuwe huisvesting aan De Kleine Vink in Nieuwerkerk aan den IJssel.

Stichting ZO! en Gemeente Zuidplas

De diaconie is regelmatig in contact met de gemeentelijke Stichting ZO! (Zuidplas Ondersteunt), onder meer waar het gaat over armoedebestrijding en Budgetmaatje. In 2025 waren er diverse onderlinge contacten, onder meer in verband met de kleding- en voedselinzamelingen. De Stichting ZO! levert kennis, informatie en sprekers tijdens gezamenlijke vergaderingen en de kerken delen informatie over hun acties en wensen. Tegen onze adviezen in werd vanuit De Lichtkring in Nieuwerkerk aan den IJssel naast Budgetmaatje het op hetzelfde vlak werkzame Schuldhulpmaatje gelanceerd.

Vanwege de landelijke spreidingsweg heeft de gemeente Zuidplas een locatie voorgesteld voor de opvang van ongeveer 300 statushouders in Nieuwerkerk aan den IJssel. De realisatie van deze Regionale Opvang Locatie (ROL) is onderhevig aan een intensieve politieke discussie. De diaconie volgt de ontwikkelingen positief kritisch.

Voedselbank

Traditioneel werd in de week van de dankdag voor gewas en arbeid in november 2025 weer een actie gehouden voor de Voedselbank. Het voedsel werd gedoneerd aan de lokale Voedselbank Zuidplas. De lijnen met de Voedselbank Zuidplas zijn zeer kort mede omdat enkele leden van de diaconie er vrijwilliger zijn.

Het college van diakenen heeft besloten om ten laste van het per ultimo 2023 hiertoe gevormde bestemmingsfonds een aantal jaren een tegemoetkoming in de huurkosten van het pand van de lokale Voedselbank te verlenen. Naar wij van het Voedselbankbestuur hebben vernomen helpt deze bijdrage mede om de jaarlijkse begroting van de Voedselbank sluitend te krijgen.

Om de betrokkenheid van gemeenteleden te vergroten, is begin 2025 gestart met het wekelijks in de kerk inzamelen van specifieke producten onder de noemer van 'product van de week'. Mede hierdoor was er een iets lagere opbrengst van de specifieke Voedselbank actie.

Op Koningsdag werd in de Ringvaartkerk "Hotel Oranje Boven" georganiseerd. Mede dankzij de vele vrijwilligers is, inclusief aanvullende giften, ruim €2.400 ten behoeve van de lokale Voedselbank ingezameld.

Diaconaal Platform Zuidplas

Op verzoek van onze diaconie ligt het initiatief tot organisatie en vergaderingen van het platform bij voornoemde Stichting ZO! met name vanwege de dreiging dat er bij bestuurswisselingen binnen de diaconieën geen continuïteit is. Ook in 2025 werd er enkele keren vergaderd, bijgewoond door de mainstream kerken in de Gemeente Zuidplas. Het hoofdonderwerp in 2025 was de samenwerken tussen kerken en de Voedselbank Zuidplas. De diaconie van Nesselande is tot het platform toetreden.

5. Landelijk en wereldwijd

Situatie in de wereld

Binnen de kerkgemeenschap en diaconie zijn grote zorgen over de situatie in de wereld. Wereldwijd, ook in Nederland, zien we een enorme toename van - al dan niet gekozen - leiders, die het eigenbelang boven het belang van onderdrukten, minderheden, vluchtelingen en mensen aan de onderkant van de samenleving stellen. Dit gaat wereldwijd gevolgen hebben voor iedereen in de samenleving, mede vanwege enorme economische veranderingen. Er zijn grote verschuivingen in hulpverlening aan landen en er zijn al gebieden die daarvoor onbereikbaar zijn geworden. Dit heeft al gevolgen voor de bevolking, vooral het arme deel ervan. De diaconie en de ZWO-groep zullen waar mogelijk proactief reageren als ergens op de wereld de situatie daarom vraagt.

ZWO

Voor het taakgebied van zending, werelddiaconaat en ontwikkelingssamenwerking is onder verantwoordelijkheid van de diaconie een afzonderlijke commissie actief die zorg draagt voor de fondswerving, de selectie van projecten en de bevordering van de betrokkenheid van de gemeente bij de ZWO-projecten, onder meer tijdens de zondagen van het werelddiaconaat. De verbinding tussen het college van diakenen en de commissie wordt verzorgd door de ZWO-diaken. Gedurende de 40 dagentijd vroeg de ZWO-commissie aandacht voor het voor 2025 gekozen project in "Jongeren helpen kwetsbare ouderen in Moldavië".

In de diensten werd er door de ZWO zowel vanaf de kansel als met multimedia aandacht aan het doel besteed. Er werden tijdens een informatief kerkcafé 140 flessen wijn uit Moldavië verkocht.

Uitgangspunt bij de inkomsten voor ZWO is dat deze rechtstreeks worden doorgegeven aan Kerk in Actie onder aftrek van een klein bedrag voor kantoor- en bankkosten. Voor het project werd in 2025 ruim € 14.500, - bijeengebracht en rekening houdend met genoemde kosten aan Kerk in Actie afgedragen.

Brailleschool in Paramaribo

In 2025 werd op instigatie van leden van onze gemeente, naar aanleiding van een bezoek van een gemeentelid aan scholen in Suriname, contact gelegd met de brailleschool in Paramaribo. Er bleek een groot gebrek aan middelen om kinderen met een gezichtsbeperking in verschillende

leeftijdsgroepen goed en modern les te geven. Met medewerking van een aantal gemeenteliden is contact gezocht met de Visio Onderwijs in Rotterdam. De school, alsmede het Nationaal Blindenmuseum stelden hierop onderwijsmiddelen ter beschikking. Tevens werden met een bijdrage van de diaconie een aantal middelen aangeschaft. Er werd via een gemeentelid een fors bedrag ingezameld bij de plaatselijke PCOB. Via een Stichting in Hardinxveld-Giesendam konden de aangeschafte middelen gratis worden verscheept in en een container richting Paramaribo.

6. Financiën

In de geïntegreerde jaarrekening van de diaconie en ZWO-commissie wordt financiële verantwoording afgelegd aan de gemeente.

In vergelijking met 2024 kwamen de totale diaconale vrij te besteden inkomsten in 2025 ruim € 3.300 lager uit. In 2024 werd uit de nalatenschap van een gemeentelid nog een legaat van €4.000 ontvangen wat mede de lagere inkomsten in 2025 verklaart.

Onderstaand een opsomming van de besteding van de in 2025 ontvangen avondmaal-, (afdracht) collecten en giften:

Diverse (afdracht)collecten Kerk in Actie	€ 3.998
Bruggenbouwers	€ 405
Oekraïne	€ 600
Herstelhuis Koolmees	€ 428
Stichting Mision Timoteo	€ 250
UNHCR/Vluchtelingenwerk	€ 500
Hospice IJsselhuis	€ 500
Diakonaal Centrum Pauluskerk	€ 500
Wijkpastoraat Rotterdam West	€ 350
Stichting Leergeld Hollandsche IJssel	€ 250
Stichting Camino	€ 500
Stichting Fier	€ 250
Stichting Vergeten Kind	€ 250
Mercy Ships	€ 250
Stichting Jarige Job	€ 250

Telcommissie

De telcommissie bestaat uit 4 leden onder leiding van een diaken. In toenemende mate neemt het elektronisch geldverkeer toe en neemt de fysieke geldstroom af. De banken gaan steeds meer kosten in rekening brengen om geld te storten en bankbiljetten en muntgeld kunnen niet op één private locatie worden gestort. Door het aantal stortingen te beperken konden de stortingskosten zo laag mogelijk worden gehouden. De collecteopbrengsten worden periodiek in Over en Weer gepubliceerd.

College van Diakenen, april 2026.